

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи
Національного університету
«Львівська політехніка»

д.т.н., проф.

Іван ДЕМИДОВ

2025 р.

Висновок

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації
«Оцінювання та розвиток інструментів економічного захисту підприємств в умовах
міжнародної діяльності»**

**здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії
за спеціальністю 292 Міжнародні економічні відносини
(галузь знань 29 Міжнародні відносини)
Гурського Юрія Ярославовича**

1. Актуальність теми дисертації

В умовах глобалізації та посилення конкурентної боротьби на світових ринках проблема економічного захисту суб'єктів господарювання набуває особливого значення. Українські підприємства, що виходять на міжнародні ринки, зустрічаються з численними викликами, серед яких: торговельні бар'єри, коливання валютних курсів, зміни в регуляторному середовищі, політичні ризики та економічна нестабільність. За таких умов формування ефективних інструментів економічного захисту стає ключовим чинником збереження фінансової стабільності підприємств. Актуальність дослідження зумовлена недостатнім рівнем адаптації існуючих інструментів економічного захисту до сучасних викликів, що обмежує ефективність міжнародної економічної діяльності. У науковій та прикладній площинах спостерігається дефіцит комплексних досліджень, спрямованих на імплементацію механізмів економічного захисту в діяльність суб'єктів підприємництва, що працюють на міжнародних ринках. Своєю чергою, оцінювання ефективності чинних інструментів економічного захисту потребує удосконалення методологічного апарату, який би враховував як внутрішні особливості підприємства, так і зовнішні фактори міжнародного середовища. Особливого значення тема набуває в контексті інтеграції України до глобального економічного простору та імплементації міжнародних стандартів ведення бізнесу. Зростає потреба в запровадженні інноваційних, адаптивних та превентивних інструментів, здатних ефективно реагувати на ризики і загрози. Крім того, важливою є побудова системи антикризового управління, яка тісно поєднується з інструментами економічного захисту. Таким чином, тема дисертаційного дослідження відповідає актуальним потребам теорії і практики управління економічною безпекою підприємств у глобалізованому середовищі.

2. Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами університету та кафедри

Тема дисертації відповідає науковому напрямку кафедри менеджменту і міжнародного підприємництва Навчально-наукового інституту економіки і менеджменту Національного університету «Львівська політехніка» «Розвиток і вдосконалення систем менеджменту та міжнародної економічної діяльності».

Дисертація виконана в межах науково-дослідної роботи кафедри менеджменту і міжнародного підприємництва «Формування систем менеджменту розумних підприємств в умовах міжнародної діджиталізації та інтелектуалізації» (ММП-19) (номер державної реєстрації 0120U100985), де здобувач надав рекомендації із застосування Agile-Lean підходу для виконання технологічних операцій інформаційного забезпечення у процесі використання інструментів економічного захисту підприємств (акт від 04.09.2024 р.). Також результати дисертаційної роботи використано у науково-дослідній роботі за договором № 333-2024 від 01.08.2024 р. на тему: «Діджиталізація бізнес-моделей ТОВ «ЄВРО ФОРВАРДІНГ» в екстремальних умовах».

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів

Усі наукові результати, які викладені у дисертації і наукових публікаціях, отримані автором особисто з дотриманням академічної доброчесності. За темою проведеного дослідження в роботі використано лише ті ідеї та положення, що є особистими напрацюваннями дисертанта та становлять індивідуальний внесок автора.

4. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій

Теоретичною базою та методологічною основою здійсненого дослідження є законодавчі та нормативно-правові акти України та Європейського Союзу, наукові праці вітчизняних та іноземних дослідників, статистичні матеріали Державної служби статистики України, звітність підприємств, Інтернет-джерела.

Наукові положення, висновки та рекомендації, сформульовані в дисертації, достатньо висвітлені в публікаціях здобувача, мають належний рівень теоретичного та методичного обґрунтування. У дисертації використані сучасні загальнонаукові методи дослідження, серед яких: теоретичного узагальнення, порівняння та систематизації, абстрагування, аналізу та синтезу, системного аналізу, економіко-математичного моделювання та теорії ігор, а також методологія багаторівневого лінгвістичного прийняття рішення (ML-LDM).

5. Ступінь новизни основних результатів дисертації порівняно з відомими дослідженнями аналогічного характеру

Наукова новизна представленої дисертації полягає у розробленні теоретичних положень та обґрунтуванні методико-прикладних рекомендацій щодо оцінювання та розвитку інструментарію економічного захисту підприємств в умовах міжнародної діяльності, а саме:

вперше:

- сформовано порядок оцінювання інструментарію економічного захисту суб'єктів господарювання в умовах міжнародної економічної діяльності із застосуванням методології ML-LDM (багаторівневого лінгвістичного прийняття рішення), що дало можливість

вирішити неструктуровані завдання в умовах дії загроз міжнародної діяльності;

удосконалено:

- модель використання інструментів економічного захисту підприємств, що на відміну від існуючих, базується на формуванні їх оптимального портфелю, забезпечуючи відповідність технологічних операцій інформаційного забезпечення принципам Agile-Lean, що генерує гнучкий потік інформації, убезпечує візуалізацію процесів інформаційного захисту та потоку створення цінності компанії тощо, застосувавши елементи теорії ігор, які забезпечують визначення релевантних в умовах протидії загрозам міжнародного економічного середовища інструментів економічного захисту підприємства;

отримали подальший розвиток:

- теоретичні та прикладні засади оцінювання та розвитку інструментарію економічного захисту суб'єктів господарювання в умовах міжнародної діяльності, що дало змогу розвинути поняття «інструменти економічного захисту підприємства» (під ними розуміються засоби збереження автономії підприємства, розвитку самобутності його виробничо-господарської і міжнародної економічної діяльності, задоволення потреб та інтересів стейкхолдерів, які оптимізують процеси управління, гармонізують фінансовий стан підприємства, чим сприяють розвитку міжнародних відносин), уточнити класифікацію видів інструментів економічного захисту підприємства за такими ознаками: напрям впливу, тривалість та період дії, характер впливу, способи впливу керівної системи на керовану та провести систематизацію чинників (ризикотворчі чинники, загрози соціально-економічного розвитку підприємства, а також чинники формування і розвитку конкурентних переваг), які визначають їх використання в умовах міжнародної діяльності;

- методичні положення з аналізування інструментарію економічного захисту суб'єктів господарювання в умовах міжнародної діяльності, що на відміну від наявних, забезпечують вивчення глобальних трендів, статистичних показників національної економіки і міждержавних процесів, практики вітчизняних підприємств та дають можливість встановити залежність між використанням інструментів економічного захисту підприємств та імовірністю настання банкрутства в умовах здійснення міжнародної діяльності, керуючись системою показників, рекомендованою для оцінки рівня інструментів виробничо-технологічного, фінансового, інформаційного, маркетингового, збутового, інтелектуально-кадрового та нормативно-правового захисту.

6. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації

За результатами дисертаційних досліджень опубліковано 12 наукових праць, серед яких: одна монографія, п'ять статей у наукових фахових виданнях України, шість тез доповідей на міжнародних науково-практичних конференціях. Загальний обсяг опублікованих праць – 2,91 друк. арк., з яких особисто автору належить 1,94 друк. арк.

ПЕРЕЛІК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

6.1. Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації

6.1.1. Монографія

1. Шпак, Н.О., Колінко, Н.О., Гурський, Ю.Я., 2023. Перспективи розвитку господарсько-фінансової діяльності підприємств в Україні: теорія, методика, практика: колективна монографія. Полтава: ПП “Астроя”, 133 с. (п. 4.7. Моделювання інструментів економічного захисту підприємств в умовах міжнародної діяльності, с. 118-123) (Особистий внесок автора: запропоновано модель, призначену для забезпечення

результативного використання інструментів економічного захисту підприємства шляхом формування їх раціонального порядку в умовах міжнародної діяльності).

6.1.2. Публікації у наукових фахових виданнях України та виданнях, які включені до міжнародних наукометричних баз

2. Шпак, Н.О., Гурський, Ю.Я., 2023. Оцінювання інструментів економічного захисту підприємств в умовах міжнародної діяльності. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*, № 7. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2023-7-02-02> (Міжнародна представленість та індексація журналу: Vernadsky National Library, Google Scholar, Index Copernicus, Crossref, Open Ukrainian Citation Index) (Особистий внесок автора: сформовано методологічний підхід до оцінювання інструментів економічного захисту підприємств в умовах міжнародної діяльності).

3. Шпак, Н., Гурський, Ю., 2022. Інструмент економічного захисту підприємств в умовах міжнародної діяльності: сутність і особливості. *Економічний аналіз : збірник наукових праць*, Т. 32, № 1, с. 115–125. (Міжнародна представленість та індексація журналу: Index Copernicus, Open Ukrainian Citation Index, WorldCat, Google Scholar, Windows Live Academic, ResearchBible, Open Academic Journals Index, CiteFactor, Scientific Indexing Services) (Особистий внесок автора: уточнено сутнісне визначення поняття «інструмент економічного захисту підприємств в умовах міжнародної діяльності»).

4. Шпак, Н.О., Гурський, Ю.Я., 2022. Сутність та різновиди інструментів економічного захисту підприємств в умовах міжнародної діяльності. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: «Проблеми економіки та управління», Вип. 6, № 1, с. 132-142. DOI: <https://doi.org/10.23939/semi2022.01.132> (Міжнародна представленість та індексація журналу: Google Scholar) (Особистий внесок автора: розвинуто типологію видів інструментів економічного захисту підприємств в умовах міжнародної діяльності).

5. Шпак, Н.О., Гурський, Ю.Я., 2024. Стан використання інструментів економічного захисту підприємств в умовах міжнародної діяльності. *Економічний простір: збірник наукових праць*, № 190, с. 304-310. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/190-55> (Міжнародна представленість та індексація журналу: Index Copernicus, Open Ukrainian Citation Index, WorldCat, Google Scholar, Vernadsky National Library, ResearchBible, Open Academic Journals Index) (Особистий внесок автора: здійснено аналізування стану використання інструментів економічного захисту вітчизняними підприємствами в умовах міжнародної діяльності).

6. Гурський, Ю.Я., 2024. Економічне оцінювання інструментів економічного захисту підприємств в умовах міжнародної діяльності. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: «Проблеми економіки та управління», Вип. 8, № 1, с. 11-21. DOI: <https://doi.org/10.23939/semi2024.01.011> (Міжнародна представленість та індексація журналу: Google Scholar).

6.2. Опубліковані праці апробаційного характеру

7. Гурський, Ю.Я., 2023. До питання оцінювання інструментів економічного захисту підприємств в умовах міжнародної діяльності. *Сучасні тенденції розвитку економіки і обліку: наукові горизонти. Всеукраїнська науково-практична конференція* (Луцьк 23 березня 2023 р.), с. 122-125.

8. Гурський, Ю.Я., 2023. Інструменти економічного захисту підприємств в умовах міжнародної діяльності: сутність та рекомендації із оцінювання. *Інновінг сучасних трендів*

в менеджменті безпеки: Збірник наукових праць Всеукраїнської науково-практичної конференції (Львів 26 травня 2023 р.), с. 36-37.

9. Гурський, Ю.Я., 2022. Типологія інструментів економічного захисту підприємства в умовах міжнародної економічної діяльності. *Економіка, фінанси, облік та право: теорія, методологія, концепції розвитку: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції* (Полтава, 10 лютого 2022 р.), с. 9-11.

10. Гурський, Ю.Я., 2022. Використання інструментів економічного захисту підприємства в умовах міжнародної діяльності. *Сучасні тенденції економічного розвитку регіонів: теоретичні та прикладні аспекти: матеріали V міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції* (Одеса, 12 травня 2022 р.), с. 12-16.

11. Гурський, Ю.Я., 2022. Ідентифікація чинників, які визначають використання інструментів економічного захисту підприємств в умовах міжнародної діяльності. *Управління інноваційним процесом в Україні: напрями розвитку: тези доповідей IX Міжнародної науково-практичної конференції* (Львів, 17 травня 2022 р.), с. 67-68.

12. Гурський, Ю.Я., 2024. Дослідження інструментів економічного захисту підприємств в умовах міжнародної діяльності. *Управління інноваційним процесом в Україні: завдання під час війни та у період післявоєнної відбудови: тези доповідей X Міжнародної науково-практичної конференції* (Львів, 16-17 травня 2024 р.), с. 186-188.

7. Апробація основних результатів дослідження на конференціях, симпозіумах, семінарах тощо

Ключові положення дисертаційної роботи Гурський Ю.Я. представив на шести міжнародних науково-практичних конференціях, зокрема: «Економіка, фінанси, облік та право: теорія, методологія, концепції розвитку» (Полтава, 10 лютого 2022 р.), «Сучасні тенденції економічного розвитку регіонів: теоретичні та прикладні аспекти» (Одеса, 12 травня 2022 р.), «Управління інноваційним процесом в Україні: напрями розвитку» (Львів, 17 травня 2022 р.), «Сучасні тенденції розвитку економіки і обліку: наукові горизонти» (м. Луцьк 23 березня 2023 р.), «Інновінг сучасних трендів в менеджменті безпеки» (Львів 26 травня 2023 р.), «Управління інноваційним процесом в Україні: завдання під час війни та у період післявоєнної відбудови» (Львів, 16-17 травня 2024 р.).

8. Наукове значення виконаного дослідження із зазначенням можливих наукових галузей та розділів програм навчальних курсів, де можуть бути застосовані отримані результати

Основні положення і результати виконаного дисертаційного дослідження впроваджено у навчальний процес Національного університету «Львівська політехніка» (довідка № 67-01-1474 від 04.09.2024 р.), зокрема в межах дисципліни «Економіка та оподаткування інноваційної діяльності» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 073 *Менеджмент* (освітньо-наукова програма «Управління інноваційною діяльністю»).

9. Практична цінність результатів дослідження із зазначенням конкретного підприємства або галузі народного господарства, де вони можуть бути застосовані

Практичне значення результатів виконаної дисертаційної роботи полягає у розробленні для суб'єктів господарювання інструментарію економічного оцінювання та

формуванні рекомендацій щодо використання інструментів економічного захисту підприємств в умовах міжнародної діяльності.

Окремі положення, сформовані автором, впроваджено у практичній діяльності низки вітчизняних підприємств, зокрема: ПАТ «Укртелеком» (довідка № 116/A-102-8 від 16.04.2024 р.), ППФ «ВМВ-Транс» (довідка № 03/1–19 від 02.03.2024 р.), ТзОВ «Видавничий дім «Укрпол» (довідка № 18/02д від 24.09.2024 р.).

10. Оцінка структури дисертації, її мови та стилю викладення

Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Основний зміст роботи викладено на 154 сторінках. Робота містить 32 таблиці, 17 рисунків, 6 додатків, список використаних джерел із 172 найменувань.

У ході обговорення дисертації до неї не було висунуто жодних зауважень щодо самої суті роботи.

11. З урахуванням зазначеного, на міжкафедральному науковому семінарі Національного університету «Львівська політехніка» ухвалили:

11.1. Дисертація Гурського Юрія Ярославовича «Оцінювання та розвиток інструментів економічного захисту підприємств в умовах міжнародної діяльності» є завершеною науковою працею, у якій розв'язано конкретне наукове завдання розроблення теоретичних положень та обґрунтування методико-прикладних рекомендацій щодо оцінювання та розвитку інструментів економічного захисту підприємств в умовах міжнародної діяльності, що має важливе значення для галузі знань 29 *Міжнародні відносини*.

11.2. Ключові наукові положення, запропоновані автором методичні розробки, висновки та практичні рекомендації, викладені у дисертаційній роботі, логічні, послідовні, аргументовані, достовірні, достатньо обґрунтовані. Дисертація характеризується єдністю змісту.

11.3. У 12 наукових працях повністю відображені ключові результати проведеного дисертаційного дослідження, серед них: 1 колективна монографія, 5 статей у наукових фахових виданнях України, 6 тез доповідей на міжнародних науково-практичних конференціях. Загальний обсяг опублікованих праць – 2,91 друк. арк., з яких особисто автору належить 1,94 друк. арк.

11.4. Дисертація відповідає вимогам, що визначені наказом МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» (зі змінами), Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, зі змінами).

11.5. Дисертація є результатом самостійних досліджень, не містить елементів фальсифікації, компіляції, плагіату та запозичень, що констатує відсутність порушення академічної доброчесності. Використання текстів інших авторів мають належні посилання на відповідні джерела.

11.6. З урахуванням наукової зрілості та професійних якостей Гурського Юрія Ярославовича дисертація «Оцінювання та розвиток інструментів економічного захисту підприємств в умовах міжнародної діяльності» рекомендується для подання до розгляду та захисту у спеціалізованій вченій раді.

За затвердження висновку проголосували:

за	- 24 (двадцять чотири) особи;
проти	- немає;
утримались	- немає.

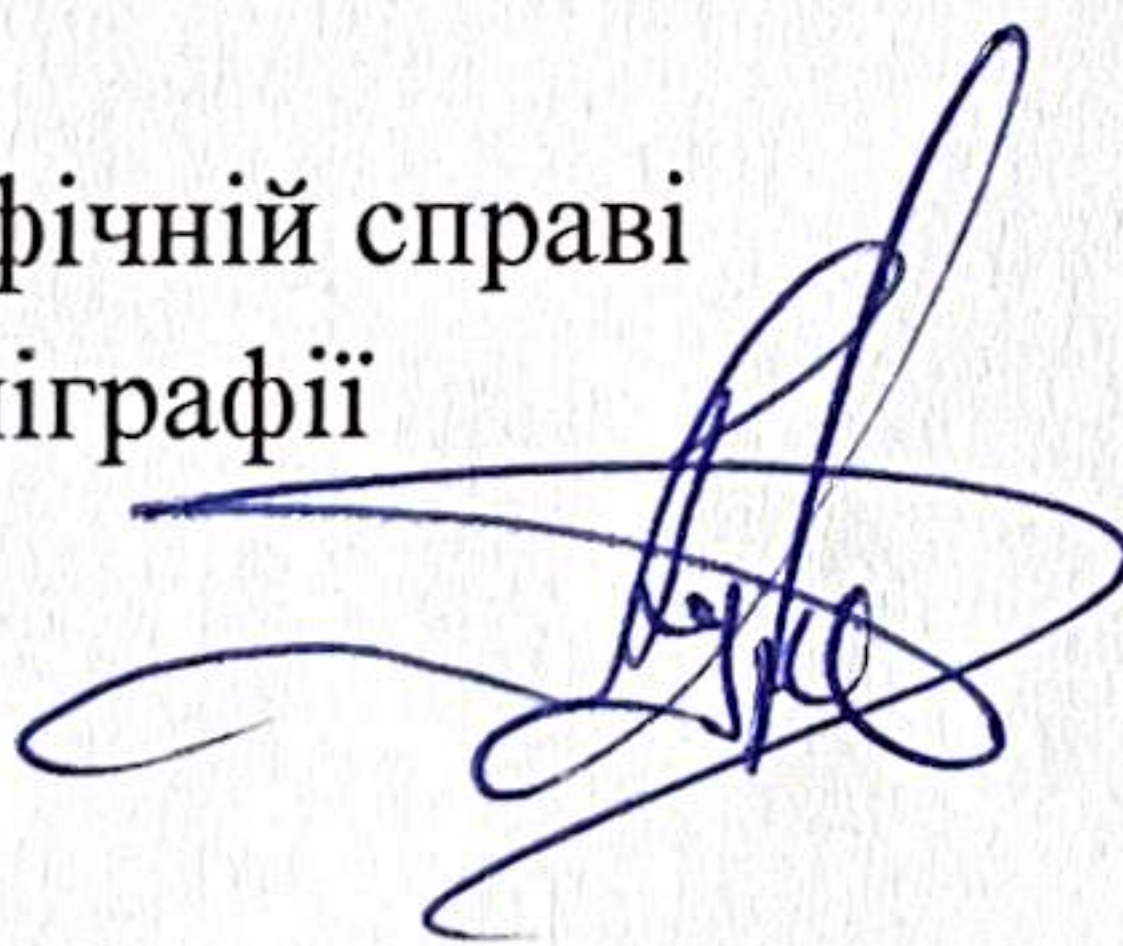
Головуюча на
міжкафедральному науковому семінарі,
д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту
і міжнародного підприємництва
Навчально-наукового інституту
економіки і менеджменту

Неллі ГЕОРГІАДІ

Рецензенти:

д.е.н., професор,
професор кафедри менеджменту
та маркетингу у видавничо-поліграфічній справі
Навчально-наукового інституту поліграфії
та медійних технологій

Андрій ШТАНГРЕТ

д.е.н., доцент,
доцент кафедри менеджменту
і міжнародного підприємництва
Навчально-наукового інституту
економіки і менеджменту

Катерина ДОРОШКЕВИЧ

Відповідальна
в ІНЕМ за атестацію PhD,
доктор філософії

Ольга МИЩИШИН

07.05.2025 р.